

Bruxelles, den 10.7.2013
COM(2013) 500 final

2013/0233 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS AFGØRELSE

om Unionens deltagelse i forsknings- og udviklingsprogrammet "Et aktivt liv længst muligt i eget hjem" (Active and Assisted Living), der iværksættes i fællesskab af flere medlemsstater

(EØS-relevant tekst)

{SWD(2013) 251 final}

{SWD(2013) 252 final}

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

1.1. Formål med forslaget

Formålet med dette forslag er Rådets og Europa-Parlamentets vedtagelse af en afgørelse i henhold til artikel 185 i TEUF, der skaber retsgrundlag for EU's deltagelse i det fælles program "Et aktivt liv længst muligt i eget hjem" (Active and Assisted Living), der iværksættes af flere medlemsstater (AAL-programmet).

AAL-programmets overordnede mål er:

- At øge tilgængeligheden af informations- og kommunikationsteknologi (ikt)-baserede produkter og tjenesteydelser inden for aktiv og sund aldring, at forbedre livskvaliteten for de ældre og deres plejere og at medvirke til at øge sundhedssystemernes bæredygtighed
- At fastholde en kritisk masse af transeuropæisk anvendt forskning, udvikling og innovation inden for ict-baserede produkter og tjenesteydelser til en god alderdom, navnlig med inddragelse af SMV'er og brugere
- At virke som en løftestang for private investeringer og forbedre mulighederne for industriel udnyttelse ved at skabe en sammenhængende ramme for udvikling af europæiske tilgange og løsninger, herunder fælles minimumsstandarder, som er forenelige med de forskellige sociale præferencer og lovgivningsmæssige aspekter på nationalt eller regionalt plan.

1.2. Forslagets begrundelse

Den demografiske aldring er i Europa 2020-strategien blevet identificeret som både en udfordring og en mulighed for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst. I strategiens flagskibsinitiativer "En digital dagsorden for Europa" og "Innovation i EU" er demografisk aldring et prioriteret område. I den digitale dagsorden er der fokus på ict-støttede innovative tjenesteydelser, produkter og processer, og den omfatter en række foranstaltninger inden for e-sundhed og en særlig foranstaltning, der skal styrke AAL-programmet. AAL-programmet vil yde et vigtigt bidrag til Europa 2020-strategien og de dertil knyttede flagskibsinitiativer og vil medvirke til at imødegå den demografiske udfordring og skabe nye muligheder, navnlig for små og mellemstore virksomheder. Det forventes, at ict-løsninger kommer til at spille en vigtig rolle under det europæiske innovationspartnerskab inden for aktiv og sund aldring, iværksat under initiativet Innovation i EU, i opfyldelsen af målene om at opnå yderligere to sunde leveår senest i 2020 og forbedre borgernes livskvalitet og plejesystemernes effektivitet i Europa. AAL-programmet er et vigtigt element, som støtter det europæiske innovationspartnerskab inden for aktiv og sund aldring via ict-baseret innovation, idet der fokuseres på "dødens dal" i innovationskæden, hvor forskningsresultater skal omsættes til nye produkter og tjenesteydelser, der kan markedsføres. AAL-programmet vil ligeledes drage fordel af det europæiske innovationspartnerskab, da partnerskabet vil skabe nye markedsmuligheder og øge udbredelsen i stor målestok og derudover bidrage til at forbedre markedets rammebetingelser, f.eks. standardisering og interoperabilitet, der ikke er omfattet af programmet, men som angives i evalueringen og høringer som hindringer for udbredelse. AAL-programmet suppleres af omfattende nationale initiativer, f.eks. et nationalt initiativ vedrørende AAL og aldring i Tyskland, en innovationsplatform om velfærdsteknologi (Assisted Living Innovation Platform) i Det Forenede Kongerige og en platform om innovation og aldring i Frankrig.

Med disse indbyrdes forbundne programmer, som tilsammen dækker en væsentlig del af forsknings- og innovationskæden, har Europa en globalt enestående styrke inden for it til en god alderdom. AAL-programmet er et godt supplement til den foreslåede langsigtede forskning og innovation og markedsvalidering inden for it og aldring under Horisont 2020-rammeprogrammet.

AAL-programmet supplerer ligeledes det fælles programlægningsinitiativ (FPI) "Flere år, bedre liv" om den demografiske udvikling, iværksat af 13 europæiske lande, hvor der er fokus på ny videnskabeligt baseret viden på en lang række forskningsområder, der skal indgå i den fremtidige politiske beslutningstagning inden for aldring. AAL-programmet kan danne grundlag for anvendelsen af den tværfaglige forskning i aldring inden for rammerne af FPI, sætte brugererfaring på FPI-forskningsdagsordenen og danne grundlag for udveksling af forskningsmetoder såsom livscyklustilgangen.

Disse initiativer dækker tilsammen en stor del af kæden fra grundforskning til udbredelse på markedet som anbefalet i en række uafhængige vurderinger af EU-forsknings- og innovationsprogrammer og EU-politikdokumenter. Disse synergier vil blive yderligere styrket i Kommissionens forslag til Horisont 2020 – rammeprogram for forskning og innovation (2014-2020), der omfatter et særligt afsnit om samfundsmæssige udfordringer, hvor sundhed, demografiske ændringer og velfærd er en af prioriteterne. AAL-programmet fremhæves som et af de initiativer i henhold til artikel 185 i TEUF, der er berettiget til at modtage fortsat støtte, hvis de opfylder bestemte kriterier.

2. RESULTAT AF HØRINGER AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSER

2.1. Høring om det fælles AAL-programms fremtid

Kommissionen har sendt planerne for AAL-programmet til høring blandt flere eksterne og interne interessenter. Den offentlige onlinehøring om det europæiske innovationspartnerskab inden for aktiv og sund aldring i 2011 omfattede 524 respondenter, der gav udtryk for deres holdning til de eksisterende nationale, regionale og lokale initiativer inden for aktiv og sund aldring. Omkring 38 % af svarene kom fra regeringsinstitutioner, 23 % fra erhvervslivet, herunder fra SMV'er, 7 % fra sundheds- og plejesektoren, 17 % fra forskningssektoren og den akademiske verden og 15 % fra ældreorganisationer. Høringen viste, at slutbrugerne ikke er tilstrækkeligt inddraget i udviklingsfasen, hvilket er den vigtigste hindring for innovation.

Der blev foretaget en foreløbig evaluering af det nuværende fælles AAL-program i december 2010 af fem eksperter på højt niveau under ledelse af den tidligere kommissær Kuneva¹. Det omfattede interview med over 40 udvalgte interessenter i hele Europa, som var direkte involveret i det fælles AAL-programms værdikæde. Omkring 33 % kom fra regeringsinstitutioner, 27 % fra erhvervslivet, herunder fra SMV'er, 27 % fra forskningssektoren og den akademiske verden og 11 % fra ældreorganisationer. Evalueringspanelet understregede, at det er vigtigt, at det fælles AAL-program og det efterfølgende program skaber gode forvaltningsmæssige resultater, fokuserer yderligere på brede løsninger på konkrete problemer, fremmer teknologi til plejere og andre aktører, styrker forholdet til brugerne og sikrer, at der iværksættes udbredelsesaktiviteter.

Derudover blev der afholdt en offentlig onlinehøring om det fælles AAL-program i 2010, og en række projekter finansieret under det fælles AAL-program blev overvåget i 2011.

---

¹ Se http://ec.europa.eu/information_society/activities/einclusion/docs/aal/interim_evaluation_report.pdf

Kommissionen har ligeledes hørt sine forskellige partnere på møderne i konsekvensanalysestyregruppen i 2012, der bidrog til planlægningen og køreplanen for udarbejdelsen af konsekvensanalysen, navnlig vedrørende problemstillingen og relevansen af det fælles AAL-program for andre GD'er. Artikel 185-koordinationsgruppen under ledelse af GD RTD bidrog til strukturen og argumentationen i denne analyse.

2.2. Løsningsmodeller

I konsekvensanalysen redegøres for følgende muligheder:

Model 1 – det fælles AAL-program 2 identisk med det fælles AAL-program 1. Dette "business as usual"-scenarie er referencescenariet og en videreførelse af det fælles AAL-program i perioden 2014-2020, helt som det nuværende fælles AAL-program, der løber i perioden 2008-2013.

Model 2 – intet fælles AAL-program 2. Denne model indebærer, at der ikke er noget særligt EU-program og samfinansiering, der forener nationale forsknings- og innovationsprogrammer inden for ikt til en god alderdom på EU-niveau efter 2013. De midler, der er afsat til programmet til afløsning af det fælles AAL-program under det foreslåede H2020, kunne – hvis det blev vedtaget – bruges på yderligere forskning i en god alderdom under H2020-rammeprogrammet.

Model 3 – Forslag til det program, der skal afløse det fælles AAL-program 1, med tilpasning af anvendelsesområde og forbedret gennemførelse. Anvendelsesområdet for det fælles AAL-program 2 tilpasses fuldt ud anvendelsesområdet for det europæiske innovationspartnerskab inden for aktiv og sund aldring. Ud over søjlen vedrørende aktiv aldring og en uafhængig tilværelse i det europæiske innovationspartnerskab inden for aktiv og sund aldring vil de to andre søjler også blive omfattet, dvs. forebyggelse, screening og tidlig diagnosticering og behandling og helbredelse. I lyset af ændringen af anvendelsesområdet som følge af tilpasningen til det europæiske innovationspartnerskab inden for aktiv og sund aldring ændres programmets titel fra det fælles program "Længst muligt i eget hjem" (Ambient Assisted Living JP) til det fælles program "Et aktivt liv længst muligt i eget hjem" (Active and Assisted Living JP). Programmet vil blive samfinansieret af medlemsstaterne og projektdeltagerne som under det nuværende fælles AAL-program (2008-2013). Niveaue af EU-finansiering fra Horisont 2020 ville være det samme som under RP7. Denne model vil også indebære en større inddragelse af slutbrugerne og udvide grundlaget for finansiering til alle interessenter og forbedre de forvaltningsmæssige resultater.

2.3. Høring om konsekvensanalysen

Disse modeller blev gennemgået i februar 2012 af generalforsamlingen for det fælles AAL-program, der besluttede, at det er af strategisk betydning at videreføre programmet, og 15 ud af de 23 nuværende deltagerlande anførte, at de foretrak model 3. Som nummer to foretrak model 1, nemlig at videreføre programmet i sin nuværende form. Kun to lande ønskede ikke at støtte videreførelsen af programmet – model 2.

I november 2012 gennemgik og godkendte Udvalget for Konsekvensanalyse analysen. I sin udtalelse stillede udvalget krav om forbedringer af konsekvensanalysen, hvilket der er blevet taget højde for. I analysen redegøres der nu mere udførligt for den politiske kontekst, de tilbageværende problemer, markedssvigt og referencescenariet. Målene blev revideret for at skabe et solidt grundlag for målingen af fremskridt i det fælles AAL-program 2. I følsomhedsanalysen blev forskellige finansieringsscenarier illustreret mere uddybende, og der blev redegjort nærmere for de sociale og sundhedsmæssige virkninger. Endelig blev de forskellige modellers effektivitet, indvirkning og sammenhæng sammenlignet.

3. FORSLAGETS RETLIGE ASPEKTER

3.1. Retsgrundlag

Forslaget til AAL-programmet er baseret på artikel 185 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), hvori det fastslås, at Unionen kan åbne mulighed for deltagelse i forsknings- og udviklingsprogrammer, der iværksættes af flere medlemsstater, herunder deltagelse i de strukturer, der oprettes til gennemførelsen af disse programmer.

3.2. Nærhedsprincippet

Nærhedsprincippet finder anvendelse, idet forslaget ikke henhører under EU's enekompetence. Nærhedsprincippet overholdes ved at basere forslaget på artikel 185, hvori det udtrykkeligt fastslås, at Unionen kan deltage i fælles forskningsprogrammer, der iværksættes af flere medlemsstater, og ved så vidt muligt at gennemføre alle operationelle aspekter på nationalt plan og samtidig sikre en sammenhængende tilgang til det fælles program på europæisk plan.

Forslagets formål kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne alene, da den specifikke viden og kompetence, der kræves inden for forskning i og udvikling af ikt-baserede produkter og tjenesteydelser til en god alderdom, er spredt i forskellige lande og således ikke kun kan kombineres på nationalt plan. Uden en sammenhængende tilgang med kritisk masse på europæisk plan er der en stor risiko for overlappning og således for øgede omkostninger. Det er endvidere usandsynligt, at der kan etableres et reelt indre marked for interoperable ikt-løsninger til en god alderdom uden et fælles program med en europæisk dimension.

EU-merværdien er direkte forbundet med problemerne, dvs. fragmenteringen af EU-markedet og forskningsindsatsen, manglende fokus på transeuropæisk anvendelse og manglende europæiske visioner for markederne for ikt og en god alderdom.

3.3. Proportionalitetsprincippet

I artikel 185 i TEUF opfordres Unionen til "i forståelse med de pågældende medlemsstater [at] åbne mulighed for deltagelse i forsknings- og udviklingsprogrammer, der iværksættes af flere medlemsstater, herunder deltagelse i de strukturer, der oprettes for gennemførelsen af disse programmer". Medlemsstaterne er drivkræfterne bag initiativet.

Forslaget er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, da medlemsstaterne vil bære ansvaret for udvikling af det fælles program og alle operationelle aspekter. I forbindelse med det nuværende fælles AAL-program er det allerede blevet påvist, at programmet kan gennemføres virksomt og effektivt med den specifikke struktur for gennemførelsen, *AAL-foreningen*. Unionen vil skabe incitamenter til at sikre en bedre koordinering, skabe synergier med og sikre bidrag til EU-politikker og til prioriteterne i Horisont 2020, overvåge gennemførelsen af programmet og sikre beskyttelsen af EU's finansielle interesser.

Den foreslåede organisationsstruktur sikrer navnlig en minimal administrativ byrde ved at kanalisere størstedelen af det administrative arbejde gennem nationale agenturer, som er underlagt den kontrol og det overordnede ansvar, som udøves af AAL-foreningen, der oprettes til dette formål.

3.4. Valg af instrument

Det instrument, der foreslås, er en afgørelse vedtaget af Europa-Parlamentet og Rådet i henhold til artikel 185 i TEUF. Konklusionerne i den foreløbige evaluering og en analyse af modellerne i konsekvensanalysen har påvist, at et artikel 185-samarbejde er det mest velegnede middel til at nå målene i AAL-programmet.

3.5. Undtagelser fra reglerne om deltagelse i Horisont 2020

Det er nødvendigt at indføre følgende undtagelser fra reglerne i forordning (EU) nr. .../2013 [regler for deltagelse og formidling i Horisont 2020] for at sikre, at Unionens finansielle bidrag og intellektuelle ejendomsrettigheder beskyttes i overensstemmelse med reglerne for deltagelse i de deltagende nationale programmer.

- Kravet om undersøgelse af den økonomiske formåen udvides til at omfatte alle deltagerne og foretages af de deltagende nationale finansieringsorganer, jf. artikel 14, stk. 5.
- Den specifikke struktur for gennemførelsen indgår ikke aftaler med de endelige støttemodtagere, jf. artikel 16, stk. 1.
- De nationale regler vedrørende finansiering, støtteberettigede omkostninger, attester for årsregnskaber og attester for metoden finder anvendelse, jf. artikel 19, [stk. 1, stk. 5-7] og artikel 22-29.
- Reglerne vedrørende intellektuelle ejendomsrettigheder og formidling af resultater er i overensstemmelse med de nationale regler, jf. artikel 38-45.

Dette er berettiget, da AAL-programmet skal være et markedsorienteret program, hvor mange forskellige nationale finansieringsstrømme forenes (f.eks. programmer til finansiering af forskning og innovation inden for sundhed og erhvervsliv). Disse programmer har i sagens natur forskellige regler for deltagelse, og det kan ikke forventes, at de tilpasses reglerne for deltagelse i Horisont 2020 fuldt ud.

AAL-programmet er derudover navnlig rettet mod små og mellemstore virksomheder og brugerorganisationer, der ikke normalt deltager i EU-forsknings- og innovationsaktiviteter. For at reducere de administrative og juridiske hindringer for deres deltagelse ydes Unionens finansielle bidrag i overensstemmelse med reglerne i deres nationale finansieringsprogrammer, som de kender bedre, og det ydes i form af et enkelt tilskud sammen med den tilsvarende nationale offentlige støtte. Det fælles AAL-program (2008-2013) har vist, at denne tilgang har fungeret godt, og andelen af små og mellemstore virksomheder, der deltager, er således stor, nemlig 40 %.

Forslaget indeholder passende foranstaltninger, der sikrer overholdelsen af principperne om ligebehandling og gennemsigtighed ved tildeling af finansiell støtte til tredjeparter gennem den specifikke gennemførelsesstruktur samt beskyttelsen af Unionens finansielle interesser. Det anføres ligeledes i forslaget, at der skal indføres nærmere bestemmelser herom i en aftale, der skal indgås af Unionen og den specifikke gennemførelsesstruktur.

4. BUDGETMÆSSIGE VIRKNINGER

I finansieringsoversigten, som forelægges sammen med afgørelsen, redegøres for de vejledende budgetmæssige virkninger. Bestemmelserne i afgørelsen og i den delegationsaftale, der skal indgås mellem Kommissionen og den specifikke struktur for gennemførelsen skal sikre, at EU's finansielle interesser beskyttes.

Det maksimale EU-bidrag er 175 000 000 EUR fra Horisont 2020-budgettet afsat af GD Connect til samfundsmæssige udfordringer – 1. sundhed, demografiske ændringer og velfærd².

---

² Beløbet er vejledende og afhænger af den endelige LFS aftalt for Horisont 2020 og beløbet afsat til GD Connect under samfundsmæssige udfordringer – sundhed, demografiske ændringer og velfærd.

5. YDERLIGE OPLYSNINGER

5.1. Forenkling

Forslaget forenkler de administrative procedurer for private parter. Modtagerne af forskningsstøtte under det nye fælles program vil navnlig drage fordel af en enkelt kontrakt- og betalingsordning, og de skal blot følge velkendte nationale regler og ikke afrapportere separat om Unionens bidrag. EU vil være i direkte kontakt med AAL-foreningen, der får til opgave at tildele, overvåge og aflægge rapport om anvendelsen af EU-bidraget.

5.2. Fornyet gennemgang/revision/udløbsklausul

Forslaget indeholder bestemmelser om en foreløbig evaluering efter tre år. Programmet løber over syv år og skal afsluttes i løbet af de efterfølgende tre år.

5.3. Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde

Den foreslåede retsakt er relevant for EØS og bør derfor omfatte hele EØS-området.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS AFGØRELSE

om Unionens deltagelse i forsknings- og udviklingsprogrammet "Et aktivt liv længst muligt i eget hjem"(Active and Assisted Living), der iværksættes i fællesskab af flere medlemsstater

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —
 under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 185 og artikel 188, stk. 2,
 under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,
 efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,
 under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg³,
 efter den almindelige lovgivningsprocedure og
 ud fra følgende betragtninger:

- (1) I sin meddelelse "Europa 2020 – En strategi for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst"⁴ understreger Kommissionen, at der skal skabes gunstige vilkår for investeringer i viden og innovation for at opnå intelligent, inklusiv og bæredygtig vækst i Unionen. Både Europa-Parlamentet og Rådet har godkendt denne strategi.
- (2) Horisont 2020 – rammeprogram for forskning og innovation (2014-2020), iværksat ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. .../2013 af ... 2013⁵ (i det følgende benævnt "Horisont 2020-rammeprogrammet"), har til formål at fremme forskning og innovation ved at bidrage til styrkelsen af offentlig-private partnerskaber, herunder gennem Unionens deltagelse i programmer iværksat af flere medlemsstater i overensstemmelse med traktatens artikel 185.
- (3) I medfør af Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 742/2008/EF af 9. juli 2008 om Fællesskabets deltagelse i et forsknings- og udviklingsprogram, der har til formål at forbedre ældres livskvalitet gennem brug af ny informations- og kommunikationsteknologi, og som gennemføres af en række forskellige medlemsstater⁶, kan Fællesskabet yde et finansielt bidrag til gennemførelsen af det fælles forsknings- og udviklingsprogram med sigtet "Længst muligt i eget hjem" (Ambient Assisted Living) (i det følgende benævnt "det fælles AAL-program"), der modsvarer medlemsstaternes bidrag, dog højst 150 mio. EUR i løbet af varigheden af Det Europæiske Fællesskabs syvende rammeprogram for forskning, teknologisk

³ EUT C ... af ..., s. .

⁴ KOM(2010) 2020 endelig af 3.3.2010.

⁵ EUT ... [H2020 RP].

⁶ EUT L 201 af 30.7.2008, s. 49.

udvikling og demonstration (2007-2013), iværksat ved Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1982/2006/EF af 18. december 2006⁷.

- (4) I december 2012 forelagde Kommissionen Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om den foreløbige evaluering af det fælles AAL-program⁸. Denne evaluering blev foretaget af et ekspertpanel. Ekspertpanelets overordnede vurdering var, at der var sket store fremskridt i det fælles AAL-program hen imod målene, og at der var blevet skabt bemærkelsesværdige resultater, som burde videreføres efter den nuværende finansieringsperiode. Ekspertpanelet gjorde imidlertid opmærksom på nogle få mangler, navnlig behovet for en større brugerinddragelse i projekter og yderligere forbedringer af de forvaltningsmæssige resultater med hensyn til kontraktens gyldighedsperiode og betalingsfrist.
- (5) I sin meddelelse "Den demografiske udvikling i Europa – En udfordring, men også en chance"⁹ understregede Kommissionen, at demografisk aldring er en af de største udfordringer, som alle medlemsstaterne står overfor, og at øget brug af nye teknologier kan bidrage til at reducere udgifterne og forbedre de ældres trivsel og aktive deltagelse i samfundet, samtidig med at den europæiske økonomis konkurrenceevne forbedres.
- (6) I Europa 2020-flagskibsinitiativet "Innovation i EU"¹⁰ peger Kommissionen på befolkningens aldring som en af de samfundsmæssige udfordringer, hvor gennembrud inden for innovation kan spille en vigtig rolle og styrke vores konkurrenceevne, gøre det muligt for europæiske virksomheder at være teknologiførende, vokse og påtage sig globalt lederskab på nye vækstmarkeder, forbedre de offentlige tjenesters effektivitet og kvalitet og dermed bidrage til skabelse af en lang række nye kvalitetsarbejdspladser.
- (7) I flagskibsinitiativet "En digital dagsorden for Europa"¹¹ foreslog Kommissionen at styrke det fælles AAL-program for at medvirke til at imødegå udfordringerne i forbindelse med den aldrende befolkning.
- (8) I sin meddelelse "Opfølgning af den strategiske gennemførelsesplan, som det europæiske innovationspartnerskab inden for aktiv og sund aldring har udarbejdet"¹² anførte Kommissionen, at den vil tage hensyn til relevante prioriteringer i planen for fremtidige forsknings- og innovationsarbejdsprogrammer og instrumenter, der indgår i Horisont 2020-rammeprogrammet. Kommissionen vil ligeledes tage hensyn til de bidrag til det europæiske innovationspartnerskab inden for aktiv og sund aldring, som det fælles AAL-program kan yde.
- (9) Det forventes, at ikt-løsninger kommer til at spille en vigtig rolle under det europæiske innovationspartnerskab inden for aktiv og sund aldring, iværksat under initiativet Innovation i EU, i opfyldelsen af målene om at opnå to yderligere sunde leveår senest i 2020 og forbedre borgernes livskvalitet og plejesystemernes effektivitet i Unionen. I den strategiske gennemførelsesplan er der fastlagt prioriteter for at fremskynde og opprioritere innovation inden for aktiv og sund aldring i hele Unionen på tre områder: forebyggelse og sundhedsfremme, behandling og helbredelse og en uafhængig tilværelse og social inklusion.

---

⁷ EUT L 412 af 30.12.2006, s. 1.

⁸ KOM(2010) 763 endelig af 16.12.2010.

⁹ KOM(2006) 571 endelig af 12.10.2006.

¹⁰ KOM(2010) 546 endelig af 6.10.2012.

¹¹ KOM(2010) 245 endelig af 19.5.2010.

¹² COM(2012) 83 final af 29.2.2012.

- (10) Forsknings- og udviklingsprogrammet "Et aktivt liv længst muligt i eget hjem" (Active and Assisted Living) (i det følgende benævnt AAL-programmet") bør baseres på resultaterne fra det tidligere program og afhjælpe programmets mangler ved at fremme en større brugerinddragelse i projekter og ved at sikre en mere fleksibel gennemførelse af programmet.
- (11) Der bør fastsættes et loft over Unionens deltagelse i AAL-programmet i Horisont 2020-rammeprogrammets varighed. Unionens deltagelse i AAL-programmet bør ikke overstige deltagerlandenes finansielle bidrag i Horisont 2020-rammeprogrammets varighed for at skabe en betydelig løftestangseffekt og sikre, at deltagerlandene bidrager aktivt til opfyldelsen af programmets mål.
- (12) I overensstemmelse med målene i forordning (EU) nr. .../2013 [H2020 RP] bør alle medlemsstater og lande, der deltager i Horisont 2020-rammeprogrammet, have ret til at deltage i AAL-programmet.
- (13) For at sikre, at et finansielt bidrag fra Unionen modsvares af deltagerlandene, bør Unionens finansielle bidrag betinges af formelle tilsagn fra deltagerlandene inden iværksættelsen af AAL-programmet og opfyldelsen heraf. Deltagerlandenes bidrag til AAL-programmet bør omfatte administrationsudgifter på nationalt plan til en effektiv drift af programmet.
- (14) Den fælles gennemførelse af AAL-programmet forudsætter en gennemførelsesstruktur. Deltagerlandene har fastlagt gennemførelsesstrukturen for AAL-programmet og oprettede i 2007 foreningen Ambient Assisted Living Association (IASBL), en international nonprofitorganisation, der er oprettet under belgisk lovgivning (i det følgende benævnt "AALA"). Da den eksisterende forvaltningsstruktur for det fælles AAL-program ifølge rapporten om den foreløbige vurdering har vist sig at være effektiv og af god kvalitet, bør AALA anvendes som gennemførelsesstruktur og fungere som AAL-programmets tildelings- og kontrolorgan. AALA bør forvalte Unionens finansielle bidrag og sikre en effektiv gennemførelse af AAL-programmet.
- (15) For at nå målene i AAL-programmet bør AALA yde finansiell støtte, navnlig gennem tilskud til deltagere til foranstaltninger, der udvælges af AALA. Disse foranstaltninger bør udvælges på grundlag af indkaldelser af forslag, der skal behandles af AALA bistået af uafhængige eksperter. Ranglisten bør være bindende, for så vidt angår udvælgelsen af forslag og tildelingen af midler fra Unionens finansielle bidrag og fra de nationale budgetter til projekter under AAL-programmet.
- (16) Unionens finansielle bidrag bør forvaltes i henhold til princippet om forsvarlig økonomisk forvaltning og bestemmelserne om indirekte forvaltning i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 af 25. oktober 2012 om de finansielle regler for Den Europæiske Unions budget¹³ og Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 1268/2012 af 29. oktober 2012 om gennemførelsesbestemmelser til forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012¹⁴.
- (17) For at beskytte Unionens finansielle interesser bør Kommissionen have ret til at reducere, tilbageholde eller indstille Unionens finansielle bidrag, hvis gennemførelsen af AAL-programmet er utilstrækkelig, mangelfuld eller forsinket, eller hvis deltagerlandene ikke bidrager, yder et mangelfuldt bidrag eller bidrager for sent til

---

¹³ EUT L 298 af 26.10.2012, s. 1.

¹⁴ EUT L 362 af 31.12.2012, s. 1.

finansieringen af AAL-programmet. Disse rettigheder bør fastlægges i den delegationsaftale, der skal indgås mellem Unionen og AALA.

- (18) Reglerne for deltagelse i indirekte foranstaltninger finansieret under AAL-programmet er fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. .../2013 af ... 2013 om regler for deltagelse og formidling i "Horisont 2020 – rammeprogram for forskning og innovation (2014-2020)"¹⁵. På grund af de særlige driftsmæssige behov i forbindelse med AAL-programmet er det imidlertid nødvendigt at indføre undtagelser fra denne forordning i overensstemmelse med forordningens artikel 1, stk. 3.
- (19) Det er nødvendigt at indføre særlige undtagelser fra reglerne i forordning (EU) nr. ... 2013 [H2020 RfD], da AAL-programmet skal være et markedsorienteret innovationsprogram, hvor mange forskellige nationale finansieringsstrømme forenes (f.eks. programmer til finansiering af forskning og innovation inden for sundhed og erhvervsliv). Disse nationale programmer har i sagens natur forskellige regler for deltagelse, og det kan ikke forventes, at de tilpasses reglerne i forordning (EU) nr. ... /2013 [regler for deltagelse i Horisont 2020] fuldt ud. AAL-programmet er derudover navnlig rettet mod små og mellemstore virksomheder og brugerorganisationer, der ikke normalt deltager i EU-forsknings- og innovationsaktiviteter. For at fremme disse virksomheders og organisationers deltagelse ydes Unionens finansielle bidrag i overensstemmelse med de velkendte regler i deres nationale finansieringsprogrammer, og det ydes i form af et enkelt tilskud sammen med den tilsvarende nationale støtte.
- (20) Unionens finansielle interesser bør beskyttes ved hjælp af forholdsmæssigt afpassede foranstaltninger i hele udgiftscyklen, bl.a. forebyggelse, afsløring og efterforskning af uregelmæssigheder, inddrivelse af tabte, uberettiget udbetalte eller ukorrekt anvendte midler og i givet fald sanktioner, i overensstemmelse med Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 966/2012, Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 1268/2012, Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 2988/95 af 18. december 1995 om beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser¹⁶, Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 af 11. november 1996 om Kommissionens kontrol og inspektion på stedet med henblik på beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser mod svig og andre uregelmæssigheder¹⁷ og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1073/1999 af 25. maj 1999 om undersøgelser, der foretages af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF)¹⁸.
- (21) Kommissionen bør foretage en foreløbig evaluering, navnlig af kvaliteten og effektiviteten af AAL-programmet og fremskridt hen imod de fastsatte mål, og en endelig evaluering og udarbejde en rapport om disse evalueringer.
- (22) Evalueringen bør være baseret på præcise og ajourførte oplysninger. AALA og deltagerlandene bør derfor på Kommissionens anmodning fremsende alle de oplysninger, som Kommissionen skal inkludere i rapporterne om evalueringen af AAL-programmet.
- (23) AAL-programmet skal effektivt fremme ligestilling mellem kønnene og overholde de etiske principper, der er fastlagt i Horisont 2020-rammeprogrammet.
- (24) Da deltagerlandene har besluttet at videreføre AAL-programmet og målene støtter og supplerer Unionens politikker inden for aktiv og sund aldring direkte, og da målene for

¹⁵ EUT L... af ..., s. . [H2020 RfD].

¹⁶ EFT L 312 af 23.12.1995, s. 1.

¹⁷ EFT L 292 af 15.11.1996, s. 2.

¹⁸ EFT L 136 af 31.5.1999, s. 1.

AAL-programmet ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne alene og på grund af foranstaltningens omfang bedre kan nås på EU-plan, kan Unionen træffe foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne afgørelse ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Deltagelse i AAL-programmet

1. Unionen deltager i forsknings- og udviklingsprogrammet "Et aktivt liv længst muligt i eget hjem" (Active and Assisted Living) (i det følgende benævnt "AAL-programmet"), der iværksættes i fællesskab af [Belgien, Cypern, Danmark, Det Forenede Kongerige, Frankrig, Irland, Luxembourg, Nederlandene, Polen, Portugal, Rumænien, Schweiz, Slovenien, Spanien, Sverige, Ungarn og Østrig] (i det følgende benævnt "deltagerlandene") i overensstemmelse med betingelserne i denne afgørelse.
2. Enhver anden medlemsstat eller ethvert andet land, der er associeret Horisont 2020 – rammeprogram for forskning og innovation (2014-2020), iværksat ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. .../2013 (i det følgende benævnt "Horisont 2020-rammeprogrammet") kan deltage i AAL-programmet, hvis kriterierne i nærværende afgørelses artikel 3, stk. 1, litra c), er opfyldt. Medlemsstater og associerede lande, der opfylder betingelserne i afgørelsens artikel 3, stk. 1, litra c), anses for deltagerlande i forbindelse med denne afgørelse.

Artikel 2

Unionens finansielle bidrag

1. Unionens finansielle bidrag til AAL-programmet til dækning af administrations- og driftsomkostninger kan højst udgøre 175 000 000 EUR. Bidraget betales over de bevillinger på EU's almindelige budget, der er afsat til de relevante dele af særprogrammet til gennemførelse af Horisont 2020-rammeprogrammet, iværksat ved afgørelse ... /2013/EU i overensstemmelse med artikel 58, stk. 1, litra c), nr. vi), og artikel 60 og 61 i forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012.
2. Unionens årlige finansielle bidrag til AAL-programmet må ikke overstige deltagerlandenes årlige finansielle bidrag til AAL-programmet.
3. Højst 6 % af Unionens finansielle bidrag kan anvendes til dækning af AAL-programmets driftsomkostninger

Artikel 3

Betingelser for Unionens finansielle bidrag

1. Unionens finansielle bidrag er betinget af:
  - (a) at deltagerlandene dokumenterer, at AAL-programmet er oprettet i overensstemmelse med bilag I og II
  - (b) at deltagerlandene eller organisationer udpeget af deltagerlandene udpeger foreningen Ambient Assisted Living Association, en international

nonprofitorganisation oprettet under belgisk lovgivning (i det følgende benævnt "AALA") som den struktur, der er ansvarlig for at gennemføre AAL-programmet og for at tildele og overvåge Unionens finansielle bidrag

- (c) at hvert deltagerland forpligter sig til at bidrage til finansieringen af AAL-programmet
  - (d) at AALA godtgør, at den har kapacitet til at gennemføre AAL-programmet, herunder tildele og overvåge Unionens finansielle bidrag i henhold til indirekte forvaltning af Unionens budget i overensstemmelse med artikel 58, 60 og 61 i forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012
  - (e) at der udarbejdes en forvaltningsmodel for AAL-programmet i overensstemmelse med bilag III.
2. Under gennemførelsen af AAL-programmet er Unionens finansielle bidrag ligeledes betinget af:
- (f) at AALA gennemfører målene for AAL-programmet i bilag I og aktiviteterne i bilag II i overensstemmelse med forordning (EU) nr. ... [regler for deltagelse og formidling i Horisont 2020] i henhold til artikel 5 i denne afgørelse
  - (g) at der opretholdes en egnet og effektiv forvaltningsmodel i overensstemmelse med bilag III
  - (h) at AALA opfylder rapporteringskravene i artikel 60, stk. 5, i forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012
  - (i) at de enkelte deltagerlande opfylder forpligtelserne i stk. 1, litra c) og de årlige forpligtelser til at bidrage til finansieringen af AAL-programmet.

Artikel 4

Bidrag fra deltagerlandene

1. Bidragene fra deltagerlandene udgøres af følgende:
- (j) finansielle bidrag til de indirekte foranstaltninger støttet under AAL-programmet i overensstemmelse med bilag II
  - (k) naturalydelse svarende til de nationale forvaltningers administrationsudgifter til en effektiv gennemførelse af AAL-programmet i overensstemmelse med bilag II.

Artikel 5

Regler for deltagelse og formidling

2. I forbindelse med forordning (EU) nr. .../2013 [regler for deltagelse og formidling i Horisont 2020] er AALA et finansieringsorgan, der yder finansiell støtte til indirekte foranstaltninger i overensstemmelse med bilag II til denne afgørelse.
3. Uanset artikel 14, stk. 5, i forordning (EU) nr. .../2013 [regler for deltagelse og formidling i Horisont 2020] kontrolleres ansøgernes økonomiske formåen af det udpegede nationale programforvaltningskontor i overensstemmelse med reglerne for deltagelse i de udpegede nationale programmer.

4. Uanset artikel 16, stk. 1, i forordning (EU) nr. .../2013 [regler for deltagelse og formidling i Horisont 2020] undertegnes aftalerne om tilskud indgået med deltagerne af det udpegede nationale programforvaltningskontor.
5. Uanset artikel 19, [(stk. 1, stk. 5-7) og stk. 22-29 i forordning (EU) nr. .../2013 [regler for deltagelse og formidling i Horisont 2020] finder finansieringsreglerne i de udpegede nationale programmer anvendelse på tilskud forvaltet af de udpegede nationale programforvaltningskontorer.
6. Uanset artikel 38-46 i forordning (EU) nr. .../2013 [regler for deltagelse og formidling i Horisont 2020] finder reglerne i de udpegede nationale programmer vedrørende resultater og adgangsret til baggrundsviden og resultater anvendelse.

Artikel 6

Gennemførelse af AAL-programmet

6. AAL-programmet gennemføres på grundlag af årlige arbejdsplaner i overensstemmelse med bilag II.

Artikel 7

Aftaler mellem Unionen og AALA

7. Med forbehold af AALA's positive forudgående vurdering i overensstemmelse med artikel 61, stk. 1, i forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 indgår Kommissionen på vegne af Unionen en delegationsaftale og aftaler om årlige overførsler af midler med AALA.
8. Delegationsaftalen i stk. 1 indgås i overensstemmelse med artikel 58, stk. 3, og artikel 60 og 61 i forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 og artikel 40 i delegeret forordning (EU) nr. 1268/2012. Følgende fastslås ligeledes i aftalen:
  - (l) kravene vedrørende AALA's bidrag til de relevante resultatindikatorer, jf. bilag II til afgørelse (EU) nr. .../2013 [særprogrammet til gennemførelse af Horisont 2020-rammeprogrammet]
  - (m) kravene vedrørende AALA's bidrag til overvågningen, jf. afgørelse (EU) nr. .../2013 [særprogrammet til gennemførelse af Horisont 2020-rammeprogrammet]
  - (n) de specifikke resultatindikatorer, der er nødvendige for at overvåge AALA's funktion i overensstemmelse med artikel 3, stk. 2
  - (o) foranstaltningerne vedrørende tilvejebringelse af de data og oplysninger, der er nødvendige for at sikre, at Kommissionen kan opfylde sine formidlings- og rapporteringsforpligtelser.

Artikel 8

Ophævelse, nedsættelse eller suspension af Unionens finansielle bidrag

9. Hvis AAL-programmet ikke gennemføres i overensstemmelse med betingelserne i artikel 3, kan Kommissionen ophæve, forholdsmæssigt nedsætte eller suspendere Unionens finansielle bidrag i overensstemmelse med den faktiske gennemførelse af AAL.

10. Hvis deltagerlandene ikke bidrager, yder et mangelfuldt bidrag eller bidrager for sent til finansieringen af AAL-programmet, kan Kommissionen ophæve, forholdsmæssigt nedsætte eller suspendere Unionens finansielle bidrag i forhold til størrelsen af det bidrag, som deltagerlandene har ydet til gennemførelse af AAL-programmet.

Artikel 9

Efterfølgende revisioner

11. De udpegede nationale programforvaltningskontorer foretager efterfølgende revisioner af udgifterne til indirekte foranstaltninger i overensstemmelse med artikel 23 i forordning (EU) nr. ... [Horisont 2020-rammeprogrammet].
12. Kommissionen kan beslutte at foretage de i stk. 1 omhandlede revisioner selv.

Artikel 10

Beskyttelse af Unionens finansielle interesser

13. Kommissionen træffer egnede foranstaltninger for at sikre, at Unionens finansielle interesser beskyttes i forbindelse med gennemførelsen af foranstaltninger, der finansieres i henhold til denne afgørelse, gennem forholdsregler mod svig, korrupcion og andre ulovligheder, gennem effektiv kontrol og, hvis der konstateres uregelmæssigheder, gennem inddrivelse af uretmæssigt udbetalte beløb og om nødvendigt gennem administrative og finansielle sanktioner, der er effektive og forholdsmæssige og har en afskrækkende virkning.
14. Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) kan foretage undersøgelser, herunder kontrol og inspektion på stedet, i henhold til de bestemmelser og procedurer, der er fastlagt i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1073/1999 af 25. maj 1999 om undersøgelser, der foretages af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF)¹⁹, og Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 af 11. november 1996 om Kommissionens kontrol og inspektion på stedet med henblik på beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser mod svig og andre uregelmæssigheder²⁰ med henblik på at klarlægge, om der er begået svig, bestikkelse eller andre ulovlige aktiviteter, der berører Unionens finansielle interesser, i forbindelse en tilskudsaf tale, en afgørelse om ydelse af tilskud eller en kontrakt om EU-finansiering ifølge denne afgørelse.
15. Kontrakter, tilskudsaf taler og afgørelser om tilskud som følge af gennemførelsen af denne aftale skal indeholde bestemmelser, som udtrykkeligt giver Kommissionen, AALA, Revisionsretten og OLAF beføjelse til at gennemføre sådanne revisioner og undersøgelser i overensstemmelse med deres respektive beføjelser.
16. AALA giver Kommissionens personale og andre personer, der er blevet bemyndiget af Kommissionen og Revisionsretten, adgang til foreningens steder og lokaler og til alle oplysninger, herunder i elektronisk form, i det omfang det er nødvendigt for udførelsen af de i stk. 3 omhandlede revisioner.
17. Ved gennemførelsen af AAL-programmet træffer deltagerlandene alle de lovgivningsmæssige, forskriftsmæssige, administrative og andre foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte Unionens finansielle interesser. Deltagerlandene

---

¹⁹ EFT L 136 af 31.5.1999, s. 1.

²⁰ EFT L 292 af 15.11.1996, s. 2.

træffer navnlig de nødvendige foranstaltninger til at sikre fuldstændig inddrivelse af alle Unionens fordringer i overensstemmelse med forordning (EF, Euratom) nr. 966/2012 og delegeret forordning (EU) nr. 1268/2012.

Artikel 11

Meddelelse af oplysninger

18. På Kommissionens anmodning forelægger AALA alle de oplysninger, der er nødvendige for udarbejdelsen af de i artikel 12 omhandlede rapporter, for Kommissionen.
19. Via AALA forelægger deltagerlandene eventuelle yderligere oplysninger, som Europa-Parlamentet og Rådet har anmodet om, vedrørende den finansielle forvaltning af AAL-programmet.
20. Kommissionen meddeler oplysningerne i stk. 2 i de i artikel 12 omhandlede rapporter.

Artikel 12

Evaluerings

21. Kommissionen foretager en foreløbig evaluering af AAL-programmet senest den 31. december 2017. Kommissionen udarbejder en evalueringsrapport med Kommissionens konklusioner af evalueringen og bemærkninger. Kommissionen fremsender rapporten til Europa-Parlamentet og Rådet senest den 30. juni 2018.
22. Ved afslutningen af Unionens deltagelse i AAL-programmet, dog senest den 31. december 2022, foretager Kommissionen en endelig evaluering af AAL-programmet. Kommissionen udarbejder en evalueringsrapport med resultaterne af evalueringen. Kommissionen fremsender rapporten til Europa-Parlamentet og Rådet.

Artikel 13

Ikrafttræden

Denne afgørelse træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 14

Adressater

Denne afgørelse er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Europa-Parlamentets vegne
Formanden

På Rådets vegne
Formanden

BILAG I
AAL-PROGRAMMETS MÅL

23. AAL-programmets mål er:
- 23.1. At fremme udviklingen af innovative ikt-baserede produkter og tjenester til en aktiv og sund aldring i hjemmet, i lokalsamfundet eller på arbejdspladsen med henblik på at forbedre ældres livskvalitet, selvstændighed, deltagelse i det sociale liv, kvalifikationer eller beskæftigelsesmuligheder og øge effektiviteten inden for sundhedspleje og social omsorg.
- 23.2. At fastholde og videreudvikle en kritisk masse af anvendt forskning, udvikling og innovation på EU-niveau inden for ikt-baserede produkter og tjenesteydelser til en aktiv og sund aldring.
- 23.3. At udvikle omkostningseffektive løsninger, herunder etablere relevante interoperabilitetsstandarder og fremme udpegningen og tilpasningen af fælles løsninger, som er forenelige med de forskellige sociale præferencer og lovgivningsmæssige aspekter på nationalt eller regionalt plan, respektere de ældres privatliv og værdighed og i påkommende tilfælde støtte adgangen til tjenesteydelser i landdistrikter og randområder eller støtte andre grupper såsom handicappede.
24. AAL-programmet skaber gunstige vilkår for små og mellemstore virksomheders deltagelse.
25. AAL-programmet har fokus på markedsorienteret anvendt forskning og innovation og supplerer de tilknyttede langsigtede forskningsaktiviteter og omfattende innovationsaktiviteter, som er planlagt under Horisont 2020-rammeprogrammet og andre europæiske og nationale initiativer. Det bidrager ligeledes til gennemførelsen af det europæiske innovationspartnerskab inden for aktiv og sund aldring.

BILAG II

AKTIVITETER UNDER AAL-PROGRAMMET

I. Indirekte foranstaltninger

26. Foranstaltningerne under AAL-programmet er navnlig rettet mod markedsorienterede forsknings- og innovationsprojekter inden for aktiv og sund aldring, der påviser, at det er muligt at udnytte projektresultaterne inden for en realistisk tidshorisont. Finansieringen af disse indirekte foranstaltninger under AAL-programmet har primært karakter af tilskud, f.eks. i form af tildeling af priser, prækommercielle offentlige indkøb og offentlige indkøb af innovative løsninger.
27. Der kan endvidere ydes støtte til aktiviteter vedrørende formidling og fremme af programmet og til foranstaltninger, der øger bevidstheden om den nuværende kapacitet, fremmer anvendelsen af innovative løsninger og skaber kontakt mellem organisationer på efterspørgsels- og udbudssiden og investorer.
28. Der kan ligeledes ydes støtte til foranstaltninger, der sigter på at forbedre kvaliteten af forslag, og til gennemførlighedsundersøgelser og workshops. Der kan indledes et samarbejde med regionerne i Unionen med henblik på at øge gruppen af deltagende interessenter i AAL-programmet.

II. Gennemførelse

29. AAL-programmet gennemføres på grundlag af årlige arbejdsplaner, hvori der peges på emner for indkaldelser af forslag.
30. De årlige arbejdsplaner godkendes af Kommissionen og udgør grundlaget for Unionens årlige finansielle bidrag.
31. I forbindelse med gennemførelsen af AAL-programmet høres relevante interessenter (bl.a. beslutningstagere fra offentlige myndigheder, brugerrepræsentanter, leverandører af tjenesteydelser og forsikringsvirksomheder i den private sektor samt erhvervslivet, herunder SMV'er) om fastlæggelsen af prioriteterne for anvendt forskning og innovation.
32. I forbindelse med gennemførelsen af AAL-programmet tages der højde for den demografiske udvikling og demografisk forskning i de forskellige lande i Europa for at finde løsninger, der afspejler den sociale og økonomiske situation i hele Unionen.
33. Der tages passende hensyn til eventuelle kønspolitiske og etiske aspekter og aspekter i relation til privatlivets fred i overensstemmelse med internationale retningslinjer.
34. I lyset af AAL-programmets markedsorienterede karakter og i overensstemmelse med bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 af 25. oktober 2012 om de finansielle regler for Den Europæiske Unions budget fastsætter AALA passende mindstenormer for resultater i relation til den tid, der går mellem bevilling og betaling, i overensstemmelse med [reglerne for deltagelse og][finansforordningen] og sikrer, at deltagerlandene opfylder disse normer i forbindelse med gennemførelsen af AAL-programmet.
35. De enkelte deltagerlande letter deltagelsen af organisationer, der repræsenterer aktører på efterspørgselssiden.
36. De enkelte deltagerlande samfinansierer deltagernes udvalgte projekter under deres relevante programmer gennem udpegede nationale programforvaltningskontorer.

Disse kontorer kanaliserer efterfølgende EU-finansieringen fra AALA på grundlag af en fælles projektbeskrivelse i en aftale, der indgås mellem de udpegede nationale programforvaltningskontorer og de respektive deltagere for hvert enkelt finansieret projekt.

37. Efter udløbet af fristen for en indkaldelse af forslag foretager AALA en central kontrol af støtteberettigelsen i samarbejde med de udpegede nationale programforvaltningskontorer. Kontrollen udføres på grundlag af de fælles støtteberettigelseskriterier for AAL-programmet, der offentliggøres sammen med indkaldelsen af forslag.
38. AALA kontrollerer med bistand fra de nationale programforvaltningskontorer, om de yderligere nationale støtteberettigelseskriterier, der er fastsat i indkaldelserne af forslag, er opfyldt.
39. De nationale støtteberettigelseskriterier vedrører udelukkende de enkelte ansøgers retlige og finansielle status og ikke forslaget indhold:
  - 39.1. Ansøgertype, herunder retlig status og formål
  - 39.2. Ansvar og levedygtighed, herunder finansiell soliditet og opfyldelse af skattemæssige og sociale forpligtelser.
40. Støtteberettigede projektforslag evalueres og udvælges af AALA med bistand fra uafhængige eksperter på grundlag af gennemsigtige og fælles evalueringskriterier offentliggjort i indkaldelsen af forslag. Denne udvælgelse er, når den er vedtaget af AALA's generalforsamling, bindende for deltagerlandene.
41. Hvis en deltager ikke opfylder et eller flere af de nationale støtteberettigelseskriterier, eller hvis det pågældende nationale bevillingsbudget er brugt, kan AALA's bestyrelse beslutte, at der skal foretages en supplerende central og uafhængig evaluering af det pågældende forslag med bistand fra uafhængige eksperter med henblik på at evaluere forslaget, enten uden den pågældende deltagers deltagelse eller med en anden deltager foreslået af projektdeltagerne.
42. Juridiske og finansielle spørgsmål vedrørende deltagere i udvalgte projekter behandles af det udpegede nationale programforvaltningskontor. Nationale administrative regler og principper finder anvendelse.

BILAG III

FORVALTNING AF AAL-Programmet

AAL-programmet har følgende organisationsstruktur:

43. AALA, som er en international nonprofitorganisation oprettet under belgisk lovgivning, er den specifikke struktur for gennemførelsen oprettet af deltagerlandene.
44. AALA er ansvarlig for alle aktiviteterne under AAL-programmet. AALA's opgaver omfatter kontrakt- og budgetforvaltning, udvikling af de årlige arbejdsplaner, tilrettelæggelse af indkaldelser af forslag samt evaluering og prioritering af de projekter, hvortil der ansøges om støtte.
45. Derudover fører AALA tilsyn med og er ansvarlig for projektovervågningen og overfører de dermed forbundne udbetalinger af Unionens bidrag til de udpegede nationale programforvaltningskontorer. Den tilrettelægger også udbredelsesaktiviteter.
46. AALA er underlagt generalforsamlingens beslutninger. Generalforsamlingen er det beslutningstagende organ for AAL-programmet. Generalforsamlingen udpeger medlemmerne af bestyrelsen og overvåger AAL-programmets gennemførelse, herunder godkendelse af de årlige arbejdsplaner, tildeling af national støtte til projekter og behandling af nye ansøgninger om medlemskab. Dens arbejde er underlagt princippet om, at hvert land har en stemme. Beslutninger træffes med simpelt flertal. Dette gælder dog ikke beslutninger vedrørende efterfølgelse, optagelse og udelukkelse af medlemmer eller opløsning af foreningen, som kan være omfattet af særlige afstemningskrav i foreningens vedtægter.
47. Kommissionen har observatørstatus på AALA's generalforsamling og godkender den årlige arbejdsplan. Kommissionen indbydes til alle AALA's møder og kan deltage i drøftelser. Alle de relevante dokumenter, der udsendes i forbindelse med AALA's generalforsamling, fremsendes til Kommissionen.
48. Bestyrelsen for AAL-programmet – som består af mindst en formand, en næstformand og en kasserer – vælges på generalforsamlingen og skal varetage specifikke forvaltningsopgaver som f.eks. budgetplanlægning, ansættelse af personale og indgåelse af aftaler. Den er foreningens retlige repræsentant og er ansvarlig over for generalforsamlingen.
49. Den centrale forvaltningsenhed under AALA er ansvarlig for den centrale forvaltning af gennemførelsen af AAL-programmet i tæt samordning og samarbejde med de nationale programforvaltningskontorer, der bemyndiges af deltagerlandene til at varetage opgaver vedrørende projektforvaltningen og administrative og retlige aspekter på vegne af de nationale projektdeltagere og til at yde bistand i forbindelse med evalueringen af og forhandlingerne om projektforslag. Den centrale forvaltningsenhed og de nationale programforvaltningskontorer samarbejder som en forvaltningsenhed og er underlagt AALA's kontrol.
50. Et rådgivende forum med repræsentanter for erhvervslivet, brugerne og andre interessenter fremsætter anbefalinger til prioriterede områder og emner for indkaldelserne af forslag og andre foranstaltninger under AAL-programmet.

FINANSIERINGSOVERSIGT

1. FORSLAGETS/INITIATIVETS RAMME

- 1.1. Forslagets/initiativets betegnelse
- 1.2. Berørt(e) politikområde(r) inden for ABM/ABB-strukturen
- 1.3. Forslagets/initiativets art
- 1.4. Mål
- 1.5. Forslagets/initiativets begrundelse
- 1.6. Varighed og finansielle virkninger
- 1.7. Påtænkt(e) forvaltningsmetode(r)

2. FORVALTNINGSFORANSTALTNINGER

- 2.1. Bestemmelser om kontrol og rapportering
- 2.2. Forvaltnings- og kontrolsystem
- 2.3. Foranstaltninger til forebyggelse af svig og uregelmæssigheder

3. FORSLAGETS/INITIATIVETS ANSLÅEDE FINANSIELLE VIRKNINGER

3.1. Berørt(e) udgiftspost(er) på budgettet og udgiftsområde(r) i den flerårige finansielle ramme

- 3.2. Anslåede virkninger for udgifterne
  - 3.2.1. *Sammenfatning af de anslåede virkninger for udgifterne*
  - 3.2.2. *Anslåede virkninger for aktionsbevillingerne*
  - 3.2.3. *Anslåede virkninger for administrationsbevillingerne*
  - 3.2.4. *Forenelighed med indeværende flerårige finansielle ramme*
  - 3.2.5. *Tredjemands bidrag til finansieringen*
- 3.3. Anslåede virkninger for indtægterne

FINANSIERINGSOVERSIGT

1. FORSLAGETS/INITIATIVETS RAMME

1.1. Forslagets/initiativets betegnelse

Unionens deltagelse i forsknings- og udviklingsprogrammet "Et aktivt liv længst muligt i eget hjem" (Active and Assisted Living – AAL) (i det følgende benævnt "AAL-programmet"), der iværksættes i fællesskab af flere medlemsstater.

1.2. Berørt(e) politikområde(r) inden for ABM/ABB-strukturen²¹

Forskning og teknologisk udvikling: Horisont 2020-rammeprogrammet
Digital dagsorden – aktion 78, styrkelse af det fælles AAL-program

1.3. Forslagets/initiativets art

- Forslaget/initiativet drejer sig om **en ny foranstaltning**
- Forslaget/initiativet drejer sig om **en ny foranstaltning som opfølgning på et pilotprojekt/en forberedende foranstaltning²²**
- Forslaget/initiativet drejer sig om **forlængelse af en eksisterende foranstaltning**
- Forslaget/initiativet drejer sig om **omlægning af en foranstaltning til en ny foranstaltning**

1.4. Mål

1.4.1. Kommissionens flerårige strategiske mål med forslaget/initiativet

Europa 2020
Innovation i EU
Digital dagsorden for Europa
Europæisk forskningsrum

1.4.2. Specifikke mål og berørte ABM/ABB-aktiviteter

Det vigtigste operationelle mål med dette lovforslag, dvs. Unionens deltagelse i et fælles program for forskning og udvikling og innovation iværksat af flere medlemsstater inden for området "Et aktivt liv længst muligt i eget hjem", er allerede blevet fastsat i Horisont 2020 – rammeprogram for forskning og teknologisk udvikling og i særprogrammet "Samfundsmæssige udfordringer" under rammeprogrammet.

De specifikke mål i tilknytning til dette operationelle mål er:

- (2) Etablering og drift af AAL-programmet
- (3) Iværksættelse af programstøtteforanstaltninger
- (4) Iværksættelse og samfinansiering af samarbejdsprojekter inden for forskning og innovation med en markedsføringstid på 2-3 år.

²¹ ABM: Activity Based Management (aktivitetsbaseret ledelse) – ABB: Activity-Based Budgeting (aktivitetsbaseret budgetlægning).

²² Jf. artikel 49, stk. 6, litra a) eller b), i finansforordningen.

1.4.3. Forventede resultater og virkninger

Det angives, hvilke virkninger forslaget/initiativet forventes at få for modtagerne/målgruppen.

AAL-programmet kombinerer Unionens ressourcer og nationale og private ressourcer i bestræbelserne på at finde innovative løsninger, som kan give Europas borgere mulighed for at få en god alderdom præget af uafhængighed og samtidig bidrage til sundhedsplejens overordnede bæredygtighed og skabe nye økonomiske muligheder for den europæiske industri.

Unionens deltagelse giver foranstaltningen en betydelig merværdi:

Unionens deltagelse vil gøre det muligt at skabe nye lovgivningsmæssige rammer, hvorved EU-midler og nationale midler kan kombineres i en fælles strategi, der skal fremme internationalt samarbejde om FoU- og innovationsprojekter, som navnlig inddrager SMV'erne. Dette ville ikke være muligt med de strukturer, der allerede findes.

AAL-programmet vil gøre det muligt at imødegå udfordringen med demografisk aldring, idet det fremmer udviklingen af nye innovative ikt-baserede produkter og tjenester til støtte for en uafhængig tilværelse for de ældre, og det øger således deres livskvalitet og selvstændighed og mindsker udgifterne til sundhedspleje. Indsatsen vil være sammenhængende og have en større kritisk masse, hvilket resulterer i mere omkostningseffektive og interoperable løsninger.

Støtten til erhvervslivet og navnlig SMV'erne vil blive mere effektiv som følge af den større kritiske masse og den sammenhængende europæiske tilgang til udvikling af interoperable løsninger. Derudover vil det være muligt at tilpasse AAL-løsninger til nationale og regionale sociale præferencer og bestemmelser. Dette er en vigtig forudsætning for kommerciel udnyttelse og markedsudvikling og giver store muligheder for inddragelse af SMV'erne.

Endelig vil den foreslåede ordning tilskynde nationale myndigheder og erhvervslivet til at øge investeringerne i FoU og innovation inden for ikt og aldring, hvorved der bidrages til målet om, at 3 % af Europas BNP skal gå til investeringer i FoU.

Den makroøkonomiske merværdi for den europæiske økonomi og samfundet, som udnyttelsen af resultaterne af AAL-programmet vil indebære, er ikke blevet angivet i denne finansieringsoversigt.

1.4.4. Virknings- og resultatindikatorer

Det angives, hvilke indikatorer der kan anvendes til at følge forslagets/initiativets gennemførelse.

Den specifikke gennemførelsesstruktur overvåger de indikatorer for resultater og virkning, der er anført for de specifikke mål i Horisont 2020 – rammeprogram for forskning og teknologisk udvikling, hvert år og forelægger Kommissionen en rapport.

Følgende forventede resultater vil blive målt ved hjælp af relevante indikatorer:

Fremme af investeringer og den nationale indsats ved hjælp af incitamenter for investeringer, som er baseret på fælles strategier og gennemførelse.

Indikatorer: i) antal deltagerlande, ii) deltagerlandenes forpligtelser og betalinger, iii) nationale midler, der er afsat til og brugt på projekter under det fælles program, iv) ressourcer, som erhvervslivet og andre interessenter har investeret gennem deres deltagelse og samfinansiering af projekter.

Forbedring af sammenhængen på området FoU og innovation inden for ikt til en god alderdom i hele Europa, idet de nuværende problemer vedrørende en usammenhængende indsats løses gennem udvikling af fælles strategier og fælles indkaldelser forslag med kritisk masse.

Indikatorer: Dette resultat vil i praksis blive nået, når det fælles program bliver fuldt operationelt med et betydeligt antal deltagerlande.

Programeffektivitet gennem sikkerhed for, at der er midler til rådighed på de nationale budgetter, indførelse af en central ordning for indsendelse, evaluering og udvælgelse og en brugervenlig ordning for europæisk anvendt og markedsorienteret forskning og innovation, der er baseret på samarbejde og velkendte nationale regler. Dette skulle resultere i ny og mere effektiv støtte til relevante deltagerne, navnlig SMV'erne, og således større investeringer fra erhvervslivets side og hurtigere markedsføring og udnyttelse af resultaterne.

Indikatorer: v) tidsintervallet mellem indsendelse af forslaget og iværksættelsen af projektet, vi) antal deltagende SMV'er og vii) faste omkostninger forbundet med driften af det fælles program.

Betydelige økonomiske og sociale fordele og bidrag til centrale politiske mål, dette vil som et supplement til de øvrige indikatorer blive målt inden for rammerne af den uafhængige foreløbige og endelige evaluering, der er planlagt.

1.5. Forslagets/initiativets begrundelse

1.5.1. *Behov, der skal dækkes på kort eller lang sigt*

AAL-programmet kombinerer Unionens ressourcer og nationale og private ressourcer i bestræbelserne på at finde innovative løsninger, som kan give Europas borgere mulighed for at få en god alderdom præget af uafhængighed og samtidig bidrage til sundhedsplejens overordnede bæredygtighed og skabe nye økonomiske muligheder for den europæiske industri.

1.5.2. *Merværdien ved en indsats fra EU's side*

Unionens deltagelse giver foranstaltningen en betydelig merværdi:

- Unionens deltagelse vil gøre det muligt at videreføre det eksisterende AAL-program, hvorved EU-midler og nationale midler kan kombineres i en fælles strategi, der skal fremme internationalt samarbejde om FoU- og innovationsprojekter, som navnlig inddrager SMV'erne. Dette ville ikke være muligt med de strukturer, der allerede findes.
- AAL-programmet vil gøre det muligt at imødegå udfordringen med demografisk aldring, idet det fremmer udviklingen af nye innovative ikt-baserede produkter og tjenester til støtte for en uafhængig tilværelse for de ældre, og det øger således deres livskvalitet og selvstændighed og mindsker udgifterne til sundhedspleje. Indsatsen vil være sammenhængende og have en større kritisk masse, hvilket resulterer i mere omkostningseffektive og interoperable løsninger.
- Støtten til erhvervslivet og navnlig SMV'erne vil blive mere effektiv som følge af den større kritiske masse og den sammenhængende europæiske tilgang til udvikling af interoperable løsninger. Derudover vil det være muligt at tilpasse AAL-løsninger til nationale og regionale sociale præferencer og bestemmelser.

Dette er en vigtig forudsætning for kommerciel udnyttelse og markedsudvikling og giver store muligheder for inddragelse af SMV'erne.

- Endelig vil den foreslåede ordning tilskynde nationale myndigheder og erhvervslivet til at øge investeringerne i FoU og innovation inden for ikt og aldring, hvorved der bidrages til målet om, at 3 % af Europas BNP skal gå til investeringer i FoU.

Den makroøkonomiske merværdi for den europæiske økonomi og samfundet, som udnyttelsen af resultaterne af AAL-programmet vil indebære, er ikke blevet angivet i denne finansieringsoversigt.

1.5.3. *Erfaringer fra lignende foranstaltninger*

Følgende erfaringer er blevet draget af den foreløbige evaluering, der blev foretaget i forbindelse med det forrige fælles AAL-program under RP7:

- AAL-programmet bør videreføres, da det skaber klar merværdi, navnlig for SMV'er, ved at sikre den nødvendige kritiske masse inden for forskning og innovation på området god aldring på europæisk plan med det formål at fremme markedsføringen af relevante produkter og tjenesteydelser.
- Der bør være fokus på, hvordan regionale aktører inden for innovation (navnlig SMV'er) kan forstå og komme ind på det europæiske marked.
- Forvaltningen bør effektiviseres, navnlig for så vidt angår den tid, der går mellem bevilling og betaling.
- Tjenesteudbydere og navnlig slutbrugerne bør inddrages på et tidligere tidspunkt under projektudformningen i udbudsfasen og vurderingen.

Der er blevet taget hensyn til disse erfaringer ved udformningen af AAL-program 2.

1.5.4. *Sammenhæng med andre relevante instrumenter og eventuel synergivirkning*

Det forventes, at ikt-løsninger kommer til at spille en vigtig rolle under det første europæiske innovationspartnerskab inden for aktiv og sund aldring²³ i opfyldelsen af målene om at opnå to yderligere sunde leveår senest i 2020 og forbedre borgernes livskvalitet og plejesystemernes effektivitet i Europa. I den strategiske gennemførelsesplan er der fastlagt prioriteter for at fremskynde og opprioritere innovation inden for aktiv og sund aldring i hele Europa på tre områder, nemlig forebyggelse og sundhedsfremme, behandling og helbredelse og en uafhængig tilværelse og social inklusion. Rådets iværksættelse af det europæiske innovationspartnerskab inden for aktiv og sund aldring øger den fremtidige relevans af AAL-programmet og det efterfølgende program. AAL-programmet er et vigtigt element i gennemførelsen af den strategiske gennemførelsesplan, da der er fokus på "dødens dal" i innovationskæden. AAL-programmet vil ligeledes drage fordel af det europæiske innovationspartnerskab, da partnerskabet vil skabe nye markedsmuligheder og øge udbredelsen i stor målestok og derudover bidrage til at forbedre markedets rammebetingelser, f.eks. standardisering og interoperabilitet, der ikke er omfattet af AAL-programmet, men som angives i evalueringen og høringer som hindringer for udbredelse.

AAL-programmet suppleres af omfattende nationale initiativer, f.eks. et nationalt initiativ vedrørende AAL og aldring i Tyskland, en innovationsplatform om

²³ COM(2012) 83 final af 29.2.2012.

velfærdsteknologi (Assisted Living Innovation Platform) i Det Forenede Kongerige og en platform om innovation og aldring i Frankrig.

Med disse indbyrdes forbundne programmer, som tilsammen dækker en væsentlig del af forsknings- og innovationskæden, har Europa en globalt enestående styrke inden for ikt til en god alderdom. AAL-programmet er et godt supplement til den langsigtede forskning i ikt og aldring under Horisont 2020-rammeprogrammet, og de ikt-baserede løsninger kan anvendes inden for innovation og markedsvalidering under Horisont 2020-rammeprogrammet.

AAL-programmet supplerer ligeledes det fælles programlægningsinitiativ (FPI) "Flere år, bedre liv"²⁴ om den demografiske udvikling, iværksat af 13 europæiske lande, hvor der er fokus på ny videnskabeligt baseret viden på en lang række forskningsområder, der skal indgå i den fremtidige politiske beslutningstagning inden for aldring. AAL-programmet kan danne grundlag for anvendelsen af den tværfaglige forskning i aldring inden for rammerne af FPI, sætte brugererfaring på FPI-forskningsdagsordenen og danne grundlag for udveksling af forskningsmetoder såsom livscyklustilgangen.

I Kommissionens forslag til afgørelse om den strategiske innovationsdagsorden for Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT) for 2014-2020 udpeges "innovation for sund levevis og aktiv aldring" som et af de prioriterede emner for EIT's serie af videns- og innovationsfællesskaber (VIF'er) i 2014-2015.

Disse initiativer dækker tilsammen en stor del af kæden fra grundforskning til udbredelse på markedet som anbefalet i en række uafhængige vurderinger af EU-forsknings- og innovationsprogrammer og EU-politikdokumenter.

1.6. **Varighed og finansielle virkninger**

X Forslag/initiativ af **begrænset varighed**

- Forslag/initiativ gældende fra 1/1/2014 til 31/12/2023
- Finansiell virkning fra 2014 til 2020 for forpligtelsesbevillinger og fra 2014 til 2023 for betalingsbevillinger

Forslag/initiativ af **ubegrænset varighed**

- Iværksættelse med en indkøringsperiode fra ÅÅÅÅ til ÅÅÅÅ.
- derefter gennemførelse i fuldt omfang.

1.7. **Påtaenkt(e) forvaltningsmåde(r)**²⁵

Direkte central forvaltning ved Kommissionen

X **Indirekte central forvaltning** ved uddelegering af gennemførelsesopgaver til:

- gennemførelsesorganer
- organer oprettet af EU²⁶
- X nationale offentligtretlige organer/organer med offentlige tjenesteydelsesopgaver

²⁴ KOM(2008) 468 endelig om fælles programmering af forskningsindsatsen.

²⁵ Forklaringer vedrørende forvaltningsmåder og henvisninger til finansforordningen findes på webstedet BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

²⁶ Organer omhandlet i finansforordningens artikel 185.

- personer, som har fået pålagt at gennemføre specifikke aktioner i henhold til afsnit V i traktaten om Den Europæiske Union, og som er identificeret i den relevante basisretsakt, jf. finansforordningens artikel 49
- Delt forvaltning** med medlemsstaterne
- Decentral forvaltning** i samarbejde med tredjelande
- Fælles forvaltning** sammen med internationale organisationer (*angives nærmere*)

Hvis der angives flere forvaltningsmetoder, gives der en nærmere forklaring i afsnittet "Bemærkninger".

Bemærkninger

Der er blevet oprettet en specifik gennemførelsesstruktur, nemlig foreningen Ambient Assisted Living Association, der styres af deltagerlandene, og som skal forvalte initiativet. Unionens finansielle bidrag til initiativet ydes gennem denne organisation. De nationale finansieringsorganer eller deres delegerede agenturer forvalter EU's finansielle bidrag og indgår tilskudsaftaler med organisationer, der skal modtage finansiell støtte til forskningssamarbejde og innovation.

Relevante bemærkninger:

EU's finansielle bidrag vil blive udbetalt til den specifikke struktur for gennemførelsen, der er oprettet af deltagerlandene, og som skal forvalte programmet. Unionens bidrag vil blive ydet på betingelse af, at der godkendes en arbejdsplan, og at deltagerlandene påtager sig de dermed forbundne budgetmæssige forpligtelser.

AAL-programmet har følgende organisationsstruktur:

AAL-foreningen, som deltagerlandene har oprettet som en specifik gennemførelsesstruktur, undertegner en delegationsaftale og aftaler om årlige overførsler af midler med Europa-Kommissionen med henblik på at modtage den årlige finansiering over rammeprogrammet. Foreningen er ansvarlig for alle aktiviteterne under AAL-programmet og ledes af en direktør, der er foreningens retlige repræsentant.

AALA er ansvarlig for alle aktiviteterne under AAL-programmet. AAL-foreningens opgaver omfatter kontrakt- og budgetforvaltning, udvikling af de årlige arbejdsplaner, tilrettelæggelse af indkaldelser af forslag samt evaluering og prioritering af projekterne. Derudover forestår den projektovervågningen og de dermed forbundne udbetalinger af EU's bidrag til de udpegede nationale programforvaltningskontorer. Den tilrettelægger også udbredelsesaktiviteter.

AAL-foreningen er underlagt generalforsamlingens beslutninger. Generalforsamlingen er det beslutningstagende organ for AAL-programmet og udpeger medlemmerne af bestyrelsen og overvåger AAL-programmets gennemførelse, herunder godkendelse af de årlige arbejdsplaner, tildeling af national støtte til projekter og nye ansøgninger om medlemskab. Foreningens arbejde er underlagt princippet om, at hvert land har en stemme, og beslutninger vedtages med et simpelt flertal. Kommissionen har observatørstatus på generalforsamlingens møder.

AALA's bestyrelse – som består af en direktør og to vicedirektører (eller alternativt en vicedirektør og en kasserer) – vælges på generalforsamlingen og skal varetage specifikke forvaltningsopgaver som f.eks. budgetplanlægning, ansættelse af personale og indgåelse af aftaler. Den er foreningens retlige repræsentant og er ansvarlig over for generalforsamlingen.

De nationale programforvaltningskontorer bemyndiges af deltagerlandene til at varetage opgaver vedrørende projektforvaltningen og administrative og retlige aspekter på vegne af de nationale projektdeltagere og til at yde bistand i forbindelse med evalueringen af og forhandlingerne om projektforslag. Deres arbejde overvåges af AAL-foreningen.

Et rådgivende forum med repræsentanter for erhvervslivet og andre interesser fremsætter anbefalinger til prioriterede områder og emner for indkaldelserne af forslag under AAL-programmet.

2. FORVALTNINGSFORANSTALTNINGER

2.1. Bestemmelser om kontrol og rapportering

Angiv hyppighed og betingelser.

I overensstemmelse med Horisont 2020 – rammeprogram for forskning og teknologisk udvikling overvåger den specifikke gennemførelsesstruktur AAL-programmet hvert år og forelægger i påkommende tilfælde Kommissionen en rapport. Programmet overvåges ved hjælp af årlige rapporter, som forelægges af den specifikke struktur for gennemførelsen. De indeholder en detaljeret redegørelse for programmets gennemførelse med reference til de indikatorer, der er beskrevet under punkt 1.4.4.

Efter tre år vil der blive gennemført en foreløbig evaluering med bistand fra uafhængige eksperter, og følgende vil blive vurderet: 1) programmets gennemførelse, for så vidt angår yderligere videnskabelig, forvaltningsmæssig og finansiel integration, og 2) merværdien samt programmets effektivitet med hensyn til at nå målene. Eksterne eksperter gennemfører en endelig evaluering ved programmets afslutning.

2.2. Forvaltnings- og kontrolsystem

2.2.1. Konstaterede risici

1) De vigtigste risici er forbundet med den specifikke gennemførelsesstrukturens kapacitet til at forvalte Unionens bidrag og den effektive overvågning af de nationale agenturer, der varetager den daglige drift af programmet.

2) En anden risiko er forbundet med den effektive beskyttelse mod svig og eventuelle finansielle tab som følge af den høje deltagelse af SMV'er og den indirekte centraliserede forvaltningsstrategi.

3) En tredje risiko er forbundet med de involverede landes kapacitet til at finansiere deres bidrag til programmet.

2.2.2. Påtænkt(e) kontrolmetode(r)

For så vidt angår risici 1 og 2, henvises til kapitel 2.3.

For så vidt angår risiko 3, vil der blive truffet forholdsregler, som sikrer, at EU-midlerne kun kan frigives på grundlag af dokumentation for nationale finansielle forpligtelser både i forbindelse med aftaler om årlige overførsler af midler og i forbindelse med betalinger til nationale deltagere i projekter under det fælles program. En anden forholdsregel er, at EU-finansieringen ikke må overstige 50 % af den samlede offentlige støtte til programmet, og at EU-støtten til administrationsudgifter ikke må overstige 6 % af det samlede EU-bidrag.

2.2.3. Omkostninger og fordele ved kontrollen og omfanget af sandsynlig misligholdelse

I henhold til artikel 7 i afgørelsen om programmet udformes systemet til kontrol af gennemførelsen af programmet, så det giver en rimelig sikkerhed for, at de risici, der er forbundet med aktiviteterernes virkningsfuldhed og effektivitet samt med de bagvedliggende transaktioners lovlighed og korrekthed, forvaltes tilfredsstillende, idet der tages behørigt hensyn til AAL-programmets særlige karakter som et offentlig-privat partnerskab. Kontrolsystemet skal sikre en passende balance mellem tillid og kontrol, idet administrationsudgifterne og andre omkostninger ved

kontrollforanstaltninger på alle niveauer tages i betragtning, navnlig for deltagere, således at det kan bidrage bedst muligt til at nå målene for Horisont 2020-rammeprogrammet.

2.3. Foranstaltninger til forebyggelse af svig og uregelmæssigheder

Angiv eksisterende og påtænkte forebyggelses- og beskyttelsesforanstaltninger.

I henhold til artikel 3 i afgørelsen om oprettelse af AAL-programmet er Unionens bidrag betinget af, at AALA opfylder rapporteringskravene i artikel 60, stk. 5, i forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012. I henhold til artikel 8 kan Kommissionen ophæve, nedsætte eller suspendere sit bidrag.

I den delegationsaftale, der skal indgås mellem Kommissionen og AALA i overensstemmelse med artikel 61 i forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012, bestemmes det, at Kommissionen skal overvåge AALA's aktiviteter, navnlig ved at gennemføre revisioner.

Yderligere forholdsregler mod svig vil blive indført som en del af den nærmere aftale mellem Kommissionen og den specifikke struktur for gennemførelsen.

3. FORSLAGETS/INITIATIVETS ANSLÅEDE FINANSIELLE VIRKNINGER

3.1. Berørt(e) udgiftspost(er) på budgettet og udgiftsområde(r) i den flerårige finansielle ramme

- Eksisterende udgiftsposter på budgettet

I samme rækkefølge som udgiftsområderne i den flerårige finansielle ramme og budgetposterne.

Udgiftsområde i den flerårige finansielle ramme	Budgetpost	Udgifternes art	Bidrag			
	Nummer 09 04 03 01		fra EFTA-lande ²⁸	fra kandidatlande ²⁹	fra tredjelande	i.h.t. finansforordningens artikel 18, stk. 1, litra aa)
	Forbedre alles sundhed og velvære gennem hele livet	OB/IOB ⁽²⁷⁾				
1A		OB/IOB	JA	JA	JA	JA

²⁷ OB = opdelte bevillinger/IOB = ikke-opdelte bevillinger.

²⁸ EFTA: Den Europæiske Frihandelssammenslutning.

²⁹ Kandidatlande og efter omstændighederne potentielle kandidatlande på Vestbalkan.

3.2. Anslåede virkninger for udgifterne

3.2.1. Sammenfatning af de anslåede virkninger for udgifterne

Mio. EUR (3 decimaler)

Udgiftsområde i den flerårige finansielle ramme:	Nummer	[Betegnelse .....]
---	--------	-----------------------

GD: CNECT			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	I ALT
• Aktionsbevillinger													
Nummer 09 04 03 01	Forpligtelser	(1)	25	25	25	25	25	25	25				175
	Betalinger	(2)	2,7	10	17,3	24,7	24,7	24,7	24,7	23,2	15,8	7,2	175
Budgetpostens nummer	Forpligtelser	(1a)											
	Betalinger	(2a)											
Administrationsbevillinger finansieret over bevillingsrammen for særprogrammer ³⁰													
Budgetpostens nummer		(3)											
Bevillinger for GD CNECT I ALT	Forpligtelser	=1+1a +3	25	25	25	25	25	25	25				175
	Betalinger	=2+2a +3	2,7	10	17,3	24,7	24,7	24,7	24,7	23,2	15,8	7,2	175

• Aktionsbevillinger I ALT	Forpligtelser	(4)	25	25	25	25	25	25	25				175
	Betalinger	(5)	2,7	10	17,3	24,7	24,7	24,7	24,7	23,2	15,8	7,2	175

³⁰ Teknisk og/eller administrativ bistand og udgifter til støtte for gennemførelsen af EU's programmer og/eller aktioner (tidligere BA-poster), indirekte forskning, direkte forskning.

• Administrationsbevillinger finansieret over bevillingsrammen for særprogrammer I ALT		(6)	0,008	0,008	0,038	0,008	0,008	0,008	0,008	0,038				0,116
Bevillinger I ALT under UDGIFTSOMRÅDE 1A i den flerårige finansielle ramme	Forpligtelser	=4+ 6	25,008	25,008	25,038	25,008	25,008	25,008	25,008	25,038				175,116
	Betalinger	=5+ 6	2,708	10,008	17,338	24,708	24,708	24,708	24,708	24,738	23,2	15,8	7,2	175,116

Hvis flere udgiftsområder påvirkes af forslaget/initiativet:

• Aktionsbevillinger I ALT		(4)												
		(5)												
• Administrationsbevillinger finansieret over bevillingsrammen for særprogrammer I ALT		(6)												
Bevillinger under UDGIFTSOMRÅDE 1-4 i den flerårige finansielle ramme I ALT (referencebeløb)	Forpligtelser	=4+ 6	25,008	25,008	25,038	25,008	25,008	25,008	25,008	25,038				175,116
	Betalinger	=5+ 6	2,708	10,008	17,338	24,708	24,708	24,708	24,708	24,738	23,2	15,8	7,2	175,116

Udgiftsområde i den flerårige finansielle ramme	5	"Administrationsudgifter"
--	----------	---------------------------

Mio. EUR (3 decimaler)

				2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	I ALT
GD: CNECT														
• Menneskelige ressourcer				0,262	0,262	0,262	0,262	0,262	0,262	0,262				1,834
• Andre administrationsudgifter				0,024	0,024	0,024	0,024	0,024	0,024	0,024				0,168
I ALT GD CNECT		Bevillinger		0,286	0,286	0,286	0,286	0,286	0,286	0,286				2,002

Bevillinger under UDGIFTSOMRÅDE 5 i den flerårige finansielle ramme I ALT	(Forpligtelser i alt = betalinger i alt)	0,286	0,286	0,286	0,286	0,286	0,286	0,286	0,286					2,002
--	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--	--	--	--	-------

Mio. EUR (3 decimaler)

		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020					I ALT
Bevillinger under UDGIFTSOMRÅDE 1-5 i den flerårige finansielle ramme I ALT	Forpligtelser	25,29 4	25,29 4	25,32 4	25,294	25,294	25,29 4	25,32 4					177,118
	Betalinger	2,994	10,29 4	17,62 4	24,994	24,994	24,99 4	25,02 4	23,2	15,8	7,2		177,118

3.2.2. Anslåede virkninger for aktionsbevillingerne

- Forslaget/initiativet medfører ikke anvendelse af aktionsbevillinger
- Forslaget/initiativet medfører anvendelse af aktionsbevillinger som anført herunder:

Forpligtelsesbevillinger i mio. EUR (tre decimaler)

Der angives mål og resultater ↓			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	I ALT								
	Type ³¹	Gns. omk.	Antal	Omkostninger	Antal	Omkostninger	Antal	Omkostninger	Antal	Omkostninger	Samlet antal	Omkostninger i alt						
	SPECIFIKT MÅL NR. 1 ³² ...																	
Output 1	Oprettelse og drift af det fælles program (*)	1,5/år	1	1,5	1	1,5	1	1,5	1	1,5	1	1,5	1	1,5	1	1,5	7	10,5
Subtotal for specifikt mål nr. 1			1	1,5	1	1,5	1	1,5	1	1,5	1	1,5	1	1,5	1	1,5	7	10,5
SPECIFIKT MÅL nr. 2...																		
Output 2	Støtteforanstalt	0,200	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	35	7
Subtotal for specifikt mål nr. 2			5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	35	7
SPECIFIKT MÅL nr. 3...																		
Output 3	Projekter (*)	2	25	23,5	25	23,5	25	23,5	25	23,5	25	23,5	25	23,5	25	23,5	175	164,5
Subtotal for specifikt mål nr. 3			25	23,5	25	23,5	25	23,5	25	23,5	25	23,5	25	23,5	25	23,5	175	164,5

³¹ Resultater er de produkter og tjenesteydelser, der skal leveres (f.eks. antal finansierede studenterudvekslinger, antal km bygget vej osv.).
³² Som beskrevet under punkt 1.4.2., "Specifikke mål ...".

OMKOSTNINGER I ALT		25		25		25		25		25		25		175
--------------------	--	----	--	----	--	----	--	----	--	----	--	----	--	-----

(*) Omkostningerne forbundet med forvaltningen af det fælles AAL-program vil blive finansieret med op til 6 % af EU-bidraget og omfatter omkostninger forbundet med evalueringen af forslaget.

(**) Det antages, at de samlede omkostninger pr. projekt vil være på 4 mio. EUR i gennemsnit, hvoraf 50 % vil blive dækket ved hjælp af offentlige midler, som skal fordeles mellem EU og deltagerlandene på grundlag af forholdet mellem deres respektive årlige forpligtelser (anslås til 40-50 %).

3.2.3. Anslåede virkninger for administrationsbevillingerne

3.2.3.1. Resumé

- Forslaget/initiativet medfører ikke anvendelse af administrationsbevillinger
- Forslaget/initiativet medfører anvendelse af administrationsbevillinger som anført herunder:

Mio. EUR (3 decimaler)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	I ALT
--	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	-------

UDGIFTSOMRÅDE 5 i den flerårige finansielle ramme											
Menneskelige ressourcer	0,262	0,262	0,262	0,262	0,262	0,262	0,262				1,834
Andre administrationsudgifter	0,180	0,180	0,180	0,180	0,180	0,180	0,180				1,260
UDGIFTSOMRÅDE 5 i den flerårige finansielle ramme – subtotal	0,442	0,442	0,442	0,442	0,442	0,442	0,442				3,094

Uden for UDGIFTSOMRÅDE 5³³ i den flerårige finansielle ramme											
Menneskelige ressourcer	0,008	0,008	0,038	0,008	0,008	0,008	0,038				0,116
Andre udgifter af administrativ karakter	0,008	0,008	0,038	0,008	0,008	0,008	0,038				0,116
Uden for UDGIFTSOMRÅDE 5 i den flerårige finansielle ramme – subtotal	0,008	0,008	0,038	0,008	0,008	0,008	0,038				0,116

I ALT	0,450	0,450	0,480	0,450	0,450	0,450	0,480				3,210
--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--	--	--	--------------

Administrationsbevillingerne vil blive dækket ved hjælp af de bevillinger, som GD'et allerede har afsat til forvaltningen af aktionen, og/eller ved GD'ets omfordeling, hvortil kommer de eventuelle yderligere bevillinger, som tildeles det ansvarlige GD i forbindelse med den årlige tildelingsprocedure under hensyntagen til de budgetmæssige begrænsninger.

³³

Teknisk og/eller administrativ bistand og udgifter til støtte for gennemførelsen af EU's programmer og/eller aktioner (tidligere BA-poster), indirekte forskning, direkte forskning.

3.2.3.2. Anslået behov for menneskelige ressourcer

- Forslaget/initiativet medfører ikke anvendelse af menneskelige ressourcer.
- Forslaget/initiativet medfører anvendelse af menneskelige ressourcer som anført herunder:

Overslag angives i fuldtidsækvivalenter

	2014	2015	2016	2017-2020	I alt
• Stillinger i stillingsfortegnelsen (tjenestemænd og midlertidigt ansatte)					
XX 01 01 01 (i hovedsædet og i Kommissionens repræsentationskontorer)	2	2	2	8	14
XX 01 01 02 (i delegationer)					
XX 01 05 01 (indirekte forskning)					
10 01 05 01 (direkte forskning)					
• Eksternt personale (i fuldtidsækvivalenter) FTE)³⁴					
XX 01 02 01 (KA, V, UNE under den samlede bevillingsramme)					
XX 01 02 02 (KA, V, UED, LA og UNE i delegationerne)					
XX 01 04 yy ³⁵	i hovedsædet				
	- i delegationerne				
XX 01 05 02 (KA, V, UNE – indirekte forskning)					
10 01 05 02 (KA, V, UNE – direkte forskning)					
Andre budgetposter (skal angives)					
I ALT	2	2	2	8	14

XX angiver det berørte politikområde eller budgetafsnit.

Personalebehovet vil blive dækket ved hjælp af det personale, som GD'et allerede har afsat til aktionen, og/eller interne rokader i GD'et, eventuelt suppleret med yderligere bevillinger, som tildeles det ansvarlige GD i forbindelse med den årlige tildelingsprocedure under hensyntagen til de budgetmæssige begrænsninger.

³⁴

KA: kontraktansatte, LA: lokalt ansatte, UNE: udstationerede nationale eksperter, V: vikarer, UED: unge eksperter ved delegationerne.

³⁵

Delloft for eksternt personale under aktionsbevillingerne (tidligere BA-poster).

Opgavebeskrivelse:

Tjenestemænd og midlertidigt ansatte

De vigtigste opgaver under aktionen vil være:

- deltagelse i AAL-foreningens generalforsamling som Kommissionens observatør, fire møder af to dages varighed pr. år (direktør/kontorchefniveau)
- deltagelse i workshops og formidlingsarrangementer tre gange om året (kontorchefniveau).
- Forhandling, forberedelse og betaling af finansieringsaftaler sammen med den specifikke struktur for gennemførelsen (projektlederniveau + B/C-assistentniveau)
- overvågning af gennemførelsen + bistand ved midtvejsevalueringen og den efterfølgende evaluering (projektlederniveau).
- finansiell og juridisk revision af gennemførelsen af programmet (finansmedarbejderniveau)

Eksternt personale

3.2.4. Forenelighed med indeværende flerårige finansielle ramme

- Forslaget/initiativet er foreneligt med indeværende flerårige finansielle ramme.
- Forslaget/initiativet kræver omlægning af det relevante udgiftsområde i den flerårige finansielle ramme.

Der redegøres for omlægningen med angivelse af de berørte budgetposter og beløbenes størrelse.

- Forslaget/initiativet kræver, at fleksibilitetsinstrumentet anvendes, eller at den flerårige finansielle ramme revideres³⁶.

Der redegøres for behovet med angivelse af de berørte udgiftsområder og budgetposter og beløbenes størrelse.

3.2.5. Tredjemands bidrag til finansieringen

- Forslaget/initiativet indeholder bestemmelser om minimumssamfinansieringen, jf. følgende overslag:

Bevillinger i mio. EUR (3 decimaler)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	I alt
Deltagerlande	25	25	25	25	25	25	25				175
Samfinansierede bevillinger I ALT	25	25	25	25	25	25	25				175

Samfinansiering

Der vil blive ydet et maksimalt EU-bidrag på op til 25 mio. EUR pr. år, såfremt deltagerlandene, der vil bidrage med mindst 150 mio. EUR til AAL-programmet fra de nationale budgetter i perioden 2014-2020, investerer mindst 25 mio. EUR pr. år.

Højest 6 % af Unionens finansielle bidrag skal anvendes til dækning af AAL-programmets driftsomkostninger.

EU's bidrag udgør en fast procentsats af den overordnede offentlige støtte fra de deltagende nationale programmer, men overstiger under ingen omstændigheder 50 % af den samlede offentlige støtte til AAL-programmet. Denne faste procentsats fastsættes i kontrakten mellem den specifikke forvaltningsstruktur og Kommissionen og baseres på de deltagende partnerstaters flerårige forpligtelse og EU's bidrag.

Ydermere vil de organisationer, der deltager i forsknings- og udviklingsprojekter, som er blevet udvalgt på grundlag af indkaldelser af forslag inden for rammerne af programmet, samfinansiere disse projekter. Disse bidrag forventes som minimum at blive på ca. 300 mio. EUR i programmets varighed.

³⁶ Se punkt 19 og 24 i den interinstitutionelle aftale.

3.3. Anslåede virkninger for indtægterne

- Forslaget/initiativet har ingen finansielle virkninger for indtægterne.